

འདྲ་ལྷོ་གསེང་འཕྲིན་པའི་གནའ་དཔེ་ལྷོ་གསེང་འཕྲིན་དཔེ་ལྷོ་གསེང་

ARURA

ལྷོ་ལྷོ་གསེང་འཕྲིན་པའི་གསེང་ལྷོ་གསེང་། ལྷོ་གསེང་ལྷོ་གསེང་ལྷོ་གསེང་།

དཔེ་ལྷོ་གསེང་འཕྲིན་པའི་གསེང་ལྷོ་གསེང་།

། མི་རིགས་དཔེ་ལྷོ་གསེང་།

图书在版编目(CIP)数据

医学美言·金箴 佛语宝串·除暗明灯/青海省藏医药研究所,
《藏医药经典文献集成》编委会编. - 北京:民族出版社,2005.6

(藏医药经典文献集成)

ISBN 7-105-07100-1

I. 佛… II. ①青…②藏… III. 藏医-文集-藏语
IV. R291.4-53

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2005)第 074223 号

FOYUBAOCHUAN CHUANMINGDENG YIXUEMEIYAN JINZHU

医学美言·金箴 佛语宝串·除暗明灯

编 者	青海省藏医药研究所
出版发行	藏医药经典文献集成编委会
地 址	民族出版社
邮 编	北京市和平里北街 14 号
网 址	100013
印 刷	www.e56.com.cn
装 订	北京艺辉印刷有限公司
经 销	天华印刷装订有限公司
开 本	全国各地新华书店
印 张	850mm × 1168mm 1/32
版 次	20.375
印 次	0001 - 2000 册
定 价	2005 年 12 月第 1 版
	2005 年 12 月北京第 1 次印刷
	32.60 元

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换
(藏文发行科电话:010-64227665 58130509)

《藏医经典文献集成丛书》编辑整理委员会名单

主编：措如·次郎 旦科 尼玛 土布旦

副主编：艾措千

主任委员：多杰 旦正加 星全章 才让加

副主任委员：艾措千 多杰 旦正加 星全章 才让加 完德才让

恰多·李先加 昂青才旦 李先加 达多 端智

尕玛措尼 端智才让 三智加 尕藏多杰 华旦尖措

昂智索南 格桑扎西 多杰拉旦 卡着杰 扎巴

本书整理者：拉毛才让 星全章 仁青措 扎巴 多杰 多杰拉旦

旦科 尼玛 土布旦

艾措千 多杰 旦正加 星全章 才让加

完德才让 恰多·李先加 昂青才旦 李先加 达多 端智 尕玛措尼 端智才让 三智加 尕藏多杰 华旦尖措 昂智索南 格桑扎西 多杰拉旦 卡着杰 扎巴

《藏医经典文献集成丛书》编辑整理委员会名单

顾问：措如·次郎 旦科 尼玛 土布旦

主任委员：艾措千

副主任委员：多杰 旦正加 星全章 才让加

委员：艾措千 多杰 旦正加 星全章 才让加 完德才让

恰多·李先加 昂青才旦 李先加 达多 端智

尕玛措尼 端智才让 三智加 尕藏多杰 华旦尖措

昂智索南 格桑扎西 多杰拉旦 卡着杰 扎巴

本书整理者：拉毛才让 星全章 仁青措 扎巴 多杰 多杰拉旦

མཚམས་སྒྲིག་པའི་གྲུམ།

ཁ་པ་མི་ཚོའི་བཅུ་ལྷག་ཤིག་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོད་མི་ཤིག་སྲིས་འཇིག་
ཞིན་སྒྲིའི་སྐད་བའི་གཞི་མར་སྐྱུར་བའི་སྒྲིའི་ཤིག་པ་མཐུའ་དག་སྒྲིའི་པ་བཏགས་
པའི་མིང་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་ཞེས་འཇིག་གི་ཐབས་མཚམས་དམ་པར་
སྐྱུར་བའི་གངས་ཅན་གསོལ་ཤིག་པ་ནི་ཚོད་མི་ཤིག་སྲིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོལ་སྐྱུན་
དར་སྐོལ་མཚོད་ཅིང་འཕྲོ་བ་མིའི་ཤིག་སྲིས་ལ་སྐད་པ་འབའ་ཞིག་སྐྱུར་བའི་ཤིག་པ་
ཞིག་ཡིན་ཉམས། ཤིས་སྲུ་མ་ཚད་པའི་འཕྲོ་བ་མིའི་ཤིག་སྲིས་ལ་སྐད་པའི་ལས་
དོན་ཚོན་སྐྱུར་བའི་ཤིག་པ་ཞིག་ཏུ་འཇུགས་ཤིང་སྒྲིའི་ཚོགས་དང་དུས་རབས་ཀི་
འདྲ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འདྲ་མཐོག་གལ་དང་སྐད་ཚོགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་དོན་
དཔོན་གྱི་སྒྲིག་ནས་སྐྱུར་བའི་གནས་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པས་མི་སྲུ་དྲང་སྲུ་ཞིག་གིས་
ལྱང་བརྩོན་འདིང་དང་ཚོགས་བཤད་བྱ་བར་མི་ལུས་སོ། །རང་མིའི་ཚོ་སྐྱོར་ཡིག་
ཚང་དང་དེ་ཡོད་བརྩན་བཅས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ལྟར་ན། གཤུང་ལྱང་འོན་ཏེ་གས་
ཀྱི་དྲང་སྲོང་དུ་བྱ་བྱི་ཤེས་ནས་སྐྱོན་པ་དྲུང་གི་ཚད་ཚོགས་ཅན་བར་དང་། རྒྱ་
བཅོམ་གཤུ་ཚོགས་ཉིང་མ་ཡོད་ཉན་མཚོན་པོ་ནས་གཏེར་རྩོན་གལ་མ་རྩོན་ཤེས་ཀྱི་
བར། བོ་རྩོ་ཅན་ནས་པོ་ཆེན་ཤིན་ཆེན་བཟང་པོའི་སྐབས། ལྱང་ལྱུར་ན་མ་
གཉིས་ནས་ཤོང་སྐྱུལ་ཡབ་སྲས། མི་དབང་སྡེ་སྲིད་ཤིན་པོ་ཆེ་ནས་སྐྱོན་ཅིས་
མཁས་དབང་མཐོན་རབ་ལོ་རྒྱལ་སྐྱུལ་པའི་དྲང་སྲོང་མཁས་སྐྱུར་ཤིག་ལོན་
བཟང་གིས་མི་ཡངས་པ་ན་མས་ཀྱི་སྐྱུ་རྒྱན་ལས། དཔལ་ལྷན་སྐྱུར་བའི་
དཔོན་སྲིས་འཕྲེལ་དང་ཡལ་ལག་བསྐྱུར་བའི་དཔོན་སྲིས་འཕྲེལ་གཙོ་སྐྱུར་བའི་གསོ་
ཤིག་གི་བརྩན་བཅས་ཤི་ཚོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་རང་གིས་མཚམས་ན་དང་པའི་

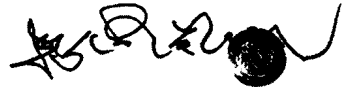
ལྷ་མོར་གཤོལ་ཞིང་གཞན་ལ་རོམ་ན་ལ་རྒྱའི་སྐྱོད་པས་པ་རྒྱལ་པ་ལ་འདི་ལ་འོང་བའི་གསོ་བ་སོ་
 པ་ལྟེ་ག་པ་འོ་སོ་རྒྱུས་ཤིང་ལ་གཞུང་མན་ར་ག་གི་ནང་དོན་ལུན་ལུས་མོ་སྐྱེས་པ་
 ཞིག་ཡིན་པ་ར་རྒྱན་གསལ་པོ་ལྱུང་འདུག

འོན་ཀྱང་མིག་སྒར་མི་ནང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་མའི་དབང་གིས་རང་འཕྲིན་གསོ་
 སྤོམ་ཐད་ལྷི་གཞུང་མན་ར་ག་གི་གདམས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཉམས་ཉམས་ལྷོ་རྒྱུར་དང་
 འཕྲུམ་ལུས་ཡིན་པ་འང་ཀྱུན་གྱིས་མཆོལ་གསལ་ལགས་པས། ད་ལྟའི་དུས་
 འདིར་པདག་ཅག་མོའི་ག་འཁོར་པ་རྒྱལ་ས་ལྱིས་མོང་མོང་རྒྱོན་དང་ལུལ་ལུང་ལྷོ་
 བྱུང་བའི་ཁེ་སན་ནམ་རྩུགས་ཤིས་ཅན་གྱི་ཉུང་པ་སྐྱེས་ཤིང་དུ་དོར་ནས་མི་
 ཤིགས་ལྷོ་ཤིག་གནས་ཡིད་བཞིན་ལོར་དུ་ལྷོ་ལུ་འདྲི་ལ་ལྷིང་རྒྱོང་ནས་གཙུག་དང་
 གཅིས་རྒྱས། དེ་བཞིན་ཤིས་ལུ་མེད་པའི་འཁོར་ལྱིང་གི་མིའི་ཤིགས་འོངས་ལ་
 མན་དུ་འེབ་འི་ཀྱུན་རྒྱུང་རྒྱལ་དག་གི་སྤོན་པ། ཤི་རྒྱལ་རྒྱུལ་པོའི་གཏོར་དང་
 མཉམ་པའི་བོད་ལུགས་གསོ་ཤིག་གི་གཞུང་མན་ར་ག་གི་མཉམ་པ་འོ་སོ་མོང་དང་
 རང་བཙོ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྒར་ལས་ལྷག་པའི་དང་རྒྱལ་འདོན་རྒྱུར་རྒྱུར་དང་
 འཚོལ་རྒྱུད་ལེགས་ལྷོག་ལྷོད་རྒྱུ་བཅས་ལོ་འིན་ཏུ་གཤམ་གནད་མོའི་བལྷི་བ་ཞིག་
 འདྲ།

དེའི་རྒྱུར་མཚོ་རྒྱན་ཞིང་མེན་པོད་ལྷི་གསོ་ཤིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་མིང་
 དོན་མཚུངས་པའི་སྤོན་པ་པོད་ལྷོ་རྒྱན་མེས་ཤིག་པ་རྒྱུད་འཁོར་ཡེག་པོ་ཞིག་དང་
 གསལ་བཏོད་མོང་སྤེལ་གྱི་རྒྱང་གཞི་བཞུན་པོ་ཞིག་འཇུགས་རྒྱབ་པའི་མེད་དུ་
 ད་ལྟའི་དུས་རབས་དང་ལྷིང་རྒྱལ་བཟང་པོའི་མོ་སྐྱེས་པས་དཔལ་འཁོར་དང་མི་
 དོན་ལོར་གསུམ་གྱི་སྤོན་པ་ལུགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་ཞིང་མིག་རྒྱང་ཤིང་པའི་
 རྒྱལ་གཞི་དང་བཅས་ཉེ་རང་འཕྲིན་ལོར་སྤོན་ལྷོ་སྤོན་གསལ་མོའི་གནད་དེ་
 དང་བཞུན་བཙོས་ལག་དུ་མིན་ཏོ་ཅོག་རྩུགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་ཉེ་པར་དུ་
 བཞུན་པའི་དགེ་བ་འདེམ། ད་ལྟེ་ཅམ་མ་ལཱ་འཕྲུང་འཕྲུམ་པོད་ལྷོ་རྒྱན་མེས་
 བཞུན་པ་ཞིང་ཡམ་རྒྱས་མོང་འཕྲིལ་དུ་འགོ་བར་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་

བྱས་པ་ཚོན་ཐུབ་ཅིང་ལྷན་ཅན་ཀྱི་སློབ་འཚོའི་དཔལ་དུ་འགྱུར་བར་གདོན་
མི་ཟ་བས་ན། འོ་སློབ་ཐུན་མོང་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱུང་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
ཚེ་ཞིག་རེད་ཅེས་ཏ་ཅང་དག་འཚོར་དང་བཅས་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚིག་ཏུ།

ཁོ་ཏུ་ཚེ་རྣམ་གྱིས།

ལྷོ་ལོ་ ༡༠༠༡ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ལ།

དག་མྱིག་པའི་གསལ་བཤད།

པོད་བཟུང་མོ་སྐོང་བ་ཞེས་སྲུ་ལྷགས་པ་འཇམ་སྐོང་གི་ཡང་སྐོང་ཏུ་གནས་
པའི་མི་རིགས་ཉིད་ལ་གནམ་གྱིས་ས་བཀའ་བ་ཉེ་པའི་རྩོན་ལྷོན་དུ་བྱ་བ་དབང་དམ་
པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བྲིན་ལས། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་བཅུ་ལྷག་རིག་
པའི་གནས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱུག་པའི་ཤེས་རིག་བང་མཚོད་ལྗོ་སྐོང་པའི་མཐར་
ཡང་རྒྱབ་པ་མེད་པ་ཞིག་མཆིས་པ་ལ་སྲུས་ཀྱང་བརྟོན་ཏུ་མེད་དོ། དེ་ལས་
གནས་བཅུའི་ཡ་གྱལ་གཞན་རྗེས་འཇོན་གྱི་ཐབས་མཚོག་དམ་པར་ལྷུར་པའི་
པོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ནི། རྗེ་གཡུ་ཚོག་ཆེན་པོས། མི་ན་བར་གནས་པར་
འདོད་པ་དང་ན་བ་གསོ་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་གསོ་བ་རིག་པའི་མན་
རག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རིས་སྲུ་མ་ཆད་པའི་འཕྲོ་བ་མའི་
རིགས་ལ་ཕན་པ་འབྲེལ་བའི་རིག་པ་ཞིག་ལྟེ། དེར་མོ་རྒྱས་ཀྱི་ཏུ་ས་
ལུན་ཏུ་ཅང་རིང་ཞིང་གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་མ་ལག་ཚ་ཚང་ཡིན་པ་མ་ཟད། ལྷན་
དཔུང་གྱི་རིགས་ལམ་ཁྱད་ཏུ་འཕགས་ཤིང་མན་རག་ཉམས་ཚུང་སྤུན་སྤུམ་
ཚོགས་ཤིང་བྱ་ལོ་པ་བཞིག་མཆིས་ལྟབས། དེར་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ལྷེ་ནང་ལུན་ཏུ་
ཚན་རིག་པ་ལམས་ཅན་དག་གིས་ཚོགས་ཡོངས་ནས་སློབ་སྦྱོང་དང་ཞིབ་འཇུག་
གི་ལོ་མ་ལྟབས་མཚོགས་ལེན་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། རང་རེའི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཀྱང་
ཏང་གི་མི་རིགས་སྐོང་རྒྱས་དོན་འཕྲོལ་དང་རྒྱབ་རྒྱུད་གསར་སྐྱེལ་བྱེད་པའི་
འཕྲོས་དང་བསྐྱུན་ནས་པོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལས་དོན་ཉིད་སློབ་ཀྱན་ནས་
ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་དང་མ་ཉམས་སོང་སྐྱེལ་གནང་གི་ཉམས་དགའི་ལྷུལ་ཁམས་
ཤིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལྷེ་ནང་གི་འགལ་རྒྱུན་ཏུ་མའི་དབང་གིས་རང་

འདི་གསེ་རིག་ཐད་ཀྱི་གཞུང་མཁ་རག་གི་གདམས་པ་གང་མང་ཉམས་ཞེས་སྲུ་
ལྟར་དང་འཕྲུལ་ལྟར་ཡིན་པ་འདྲའ་ར་ཚོས་མིག་མཚོང་ལག་བྱིན་དུ་འབྱུངས་ཤིང་།
པོད་ཀྱི་གསེ་རིག་འདི་ཉིད་གནང་བོད་རིག་གནས་རིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་ལྟ་ན།
རི་རྒྱུ་ལ་ལྟོན་པོད་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་གཞུང་མཁ་རག་གི་གསུང་རབ་དེ་
རྣམས་ལྟར་ལས་ལྟག་པའི་རྣམས་ལྟོན་པོད་ལྟར་ལྟོན་དང་འཚོལ་སྤྱད་ལེགས་
ལྷོག་པ་ཅས་ལྟེད་རྒྱ་ལོ་ཚོག་མར་བརྒྱུ་བ་དཔོན་པའི་ཚད་གཞིའི་ལས་ཀ་གལ་ཆེན་
ཞིག་ལྟེ་འོ་རྣམས་ཆེ་རིག་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བབས་པའི་
དུས་རབས་ཀྱི་འགན་འཁུ་ཞིག་ལགས། དེའི་ལྟེར་ར་ཚོས་མོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལས་འགན་
དང་དུས་རབས་ཀྱི་ལྟེ་བུ་ལྟེ་མ་དོ་དུས་མཚོ་རྒྱང་ཞེས་པའི་བྱུན་མིན་ཚོར་
ལྟག་ཚོད་དུ་འཕེལ་རྒྱས་ལྟར་བའི་གནང་བོད་གསེ་དཔུང་རིག་པ་འདིའི་སྲོག་
དུག་ལས་རྒྱུན་བསྐྱོར་ལྟེད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་གསེ་དཔུང་རིག་པར་རྒྱུང་བཚོན་
དང་ཞིབ་འཇུག་ལྟེད་པར་རྣམས་བ་བརྟམས་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཅན་མང་པོར་རྒྱ་ཆ་མ་ཚོ་
རྣམས་ཀྱི་རྣམ་འཕམ་ལངས་པོར་ལྟེ་པ། རང་ལྟགས་ཀྱི་གཞུང་རྒྱུང་འཛིན་པ་ལ་
ལྟར་བས་རྒྱན་ཚོགས་བྱུང་པ། ཉམས་ཐག་ནད་པའི་ལྟེ་སྲོག་ལ་གཟིར་བའི་ནད་
རིགས་ཆ་མེད་དུ་འཚོ་མས་པར་བྱས་པའི་གཞུང་ལྟགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྟེན་དང་མཁ་
རག་བཟུང་བོད་གདམས་པ་ཆེག་བྱུང་ཀྱི་རྣམས་མང་དུ་བཅའ་ནས་ནད་ཀྱི་ལྟག་
བཟུང་ལས་རྣམས་པར་རོལ་ཚོགས་པ་བཅས་མདོར་ན་གངས་ཅན་གསེ་བ་རིག་པ་
འདི་ཉིད་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རྣམས་རྒྱུད་འཛིན་ལེགས་པོ་ཞིག་ལྟེད་པའི་
ཆེད་དུ། དེད་ཅག་མཚོ་རྣམས་ཞིང་ཆེན་པོད་ཀྱི་གསེ་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་
འབྲེལ་ཕྱོད་ཆེད་མཁས་མི་རྣམས་འཇུགས་དང་གསེ་བ་རིག་པའི་གནང་དཔེ་དག་
ལྷོག་གི་མི་རྣམས་ལྟོན་པུས་ཏེ། མོ་རྒྱུས་ལིག་ཆ་དང་། གཞུང་ལྟགས་བརྟན་
བཅོས། མཁ་རག་ལག་ལེན། ལྟན་རྣམས་རྣམས་ལྟེད་། རྣམས་ལྟེད་ལྟེད་དཔེ།
གནས་རིག་རྣམས་ཆེས་ལོགས་ཀྱི་དཔེ་རྒྱུན་དཔོན་པོའི་རིགས་གཙོ་བོར་བརྟུང་
ཚོག་《བོད་ཀྱི་གསེ་བ་རིག་པའི་གནང་དཔེ་རྣམས་ལྷོགས་དཔེ་རྣམས་》ཞེས་པ་

འདི་ཚེ་མ་ལྷོག་པུས་པ་ཡིན་ཟེང་། དཔེ་རྒྱན་གྱི་དཔེ་དེ་བའི་པེ་པེ་བཞིན་མཚན་
པའི་མོ་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་མིའི་དང་ནང་དོན་ལ་མ་བཞུགས་པར་ལག་ལེན་དུ་འཕྲོལ་གང་
ཐུབ་པུས་དེ་དཔེ་རྒྱིང་ལག་དུ་སོན་ཚེ་ཚགས་ལྷོག་དང་དཔེ་རྒྱན་འབྲེལ་སྐྱོང་
པུ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ལ་《བཟང་རྒྱན་གྱི་རྩོད་འབྲེལ་སྐྱོང་གི་བཟང་གསེར་གྱི་རྒྱུར་མ་དང་
ལྷོ་མ་རྒྱན་གྱི་མཚན་འབྲེལ་བཀའ་སྲིད་ལུན་སེལ་རྒྱན་ལེ》ཞེས་བུ་བ་འདི་ནི་
《སྔ་གྱི་གསེ་བ་རིག་པའི་གནའ་དཔེ་རྒྱུགས་བཞུགས་དཔེ་ཚོགས་》ནང་གསེས་
གྱི་དེ་བུ་ལྷ་མ་ཚུ་སོ་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་བུ་འདི་ལས་ལེགས་བཟང་གསེར་གྱི་
རྒྱུར་མ་ནི་རྒྱུ་གསལ་རྒྱལ་འཇུག་པ་རྒྱ་རྒྱུ་དང་ལྷན་དང་ལྷན་དང་གཞེན་
པ་རྒྱན་པའི་ལག་ལེན་ལ་ཕན་བདེ་བའི་རྒྱུར་བཟང་བུ་རྒྱུ་རྒྱུ་གྱི་ལུ་རྩ་
གཅིག་གི་ཚུ་བ་དང་རྩོད་པོ། ཡལ་ག་སོ་འདྲུ། འབྲེལ་ལྷན་ལེ་ཚུ་རྩ་
རྩ་རྩོད་འབྲེལ་སྐྱོང་དུ་གྲོ་སྒྲིའི་དང་བཞོད་ཡོད་པས་འདི་ནི་བཟང་རྒྱན་ལ་
འཇུག་པའི་སྡེ་མིག་ཅིག་ཡིན། བཀའ་སྲིད་ལུན་སེལ་རྒྱན་ལེ་ནི་གང་ལྟར་ལྟ་
དམན་རྒྱལ་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མ་འབྲེལ་ལས་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་འབྲེལ་
ཡིན་ལ། འདི་འབྲེལ་གཞན་དག་དང་མི་འདྲ་བར་སོགས་མར་ནད་རིགས་བཞི་
བརྒྱ་ཚ་བཞི་དང་དེའི་གཞེན་པོ་རྩོད་དང་ཚ་གཞེས། གསོ་ཐབས་ལག་ལེན་ལྷན་
བརྒྱ་དུག་ལུ་ལྷན་དང་། དེ་ནས་མཚོ་བཞིའི་དཀོན་པ་དོན་རྒྱལ་སྐྱོང་དང་བརྒྱ་
དང་རྩོལ་རྩོག་ཅམ་ལ་བཞེན་པ་མ་ཡིན་པར་སྲུངས་དང་རྒྱ་མཚོན་རྒྱལ་དག་དང་
འབྲེལ་ནས་བཞོད་ཡོད་པ་ལས། དུས་བཞིའི་ཚ་ལ་ཁམས་ལ་བཞེན་ལུ་དང་།
གདོན་རྒྱུ་ལ་བཞུགས་པ། ཚའི་གནས་རྒྱུ་དང་དེ་ལྟེ་གཏུར་བའི་ཕན་ཡོན།
མེ་གསུང་དང་དེ་ལ་གང་བའི་དུས། ལྷ་གནས་རྒྱ་རྒྱུ་སོགས་རྩོག་རྒྱུར་གྱི་
རྩོད་དང་གཞན་ལྷན་ལྷན་པུ། རིན་ཆེན་རིལ་ལ། ལྷན་མཚན་སོགས་གྱི་བརྒྱུ་རྒྱུ་
དང་རྒྱུར་བའི་ཚོད་སོགས་ཁིན་ལྷ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། མཐའ་མར་
གསོ་རིག་དཔལ་ལྷན་རྒྱན་ཉིད་གྱི་རྒྱུར་རིམ་རིགས་ཅམ་སོགས་བཞོད་ཡོད་པས་

བྱང་པ་རྣམ་ལྔ་ལྟ་བུ་གསུང་བཤད་གིས་མཛོད་པའི་བཤད་རྒྱུད་འབྲེལ་ཆེན་མོ་གསུང་
ལྟར་མཛོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལྟར་ལྟ་བུ་ཡང་འཕགས་ལུང་གི་རྒྱུད་པ་མ་ན་རྟོ་ཞེས་
པ་གསུང་བཤད་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མཛོད་པ་ རྒྱུད་པར་མེད་པ་བཅས་ལ་མེད་ཏུ་མཛོད་པ་
ཞིག་གཤམ་པོ་ལྟོགས་ཏུ་བྱུང་རྒྱུ་མོས་པ་ལྟེན་པ་ལྟེན་པ་རྣམས་རྟོ་དམ་བུས་ཏེ་
འཁོར་བྱུང་བར་དར་མོ་རྒྱན་རམས་པར་སྒྲིབ་ཏུ་བཅུག་པས་མཛོད་པར་བྱུང་བའི་
ནད་པ་མང་པོ་ལ་རྣལ་ལྡན་གསལ་བྱི་བདེ་བ་སྦྱིན། ལྷག་པར་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་དགྲུང་པོ་
ལྟ་བུ་དང་དགྲུང་བཞེས་ཏུ་སྦྱོར་གཤམ་པོ་ལེ་གསལ་བུ་དང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་
གཤམ་བྱུང་བའི་གསལ་བུ་མཛོད་པ་ལྟར་བྱི་འགྲིབ་ཞིབ་པར་དར་མོ་རྒྱན་རམས་པས་
གཤམ་པ་བཅས་གནད་བའི་གསལ་བྱུང་བྱུང་བ་མོགས་འཕྲོ་ཕན་རྒྱ་ཆེར་གནད།
བཙལ་མཚུས་ལྟར་གསལ་བུ་ལྟར་ལེགས་ལྟོ་སྦྱིང་པོ་བསྐྱུས་པ་མཛོད་པ་བཟང་བཟང་འཁྲུ་
ལ། བཤད་རྒྱུད་རྣམས་འབྲེལ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་སྤྱི་ལོ་བསྐྱུས་པ་མཛོད་པ་བཟང་བཟང་འཁྲུ་
ལ། བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམས་དང་ཚ་ཆོག་རྒྱུད་འབྲེལ་ཅན་གསེར་མཚན་རྣམས་
བཟང་བཟང་མཛོད། རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་བུ་དགའ་ཤིང་སྦྱོར་སེལ་རྒྱན་ལ། ལྷན་པ་
རྒྱུད་སེལ་གྱི་ཆོག་དོན་འབྲེལ་བའི་སེལ་པོ་དཔོན་ས་རྒྱུ། གཤམ་པོ་གསལ་བུ་མཛོད་
རྣམས་ལ། རིན་ཆེན་གང་སྤྱོད་ཀྱི་གསལ་བུ་དང་འཆི་མེད་བུ་དྲུད་ཆེད་ཉིང་ལ།
ལྷན་ཐངས་ཀྱི་གསལ་བུ་རྒྱན་པོས་འཛིན། གཞན་ཡང་དར་མོ་རྒྱན་རམས་པ་རང་
གིས་མཛོད་རྒྱུད་སེལ་པོ་ལུང་ལེགས་བཤད་གསེར་རྒྱུ། ཞེས་པ་དང་།
ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་དཔལ་བཞེད་དར་མོ་བུ་རང་དང་རྣམས་སྤོང་པར་ཆེན་དཔོན་
མཚོགས་ལྟར་གསུང་རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱུད་རྒྱ་མཛོད་ལྟོ་ལྟོ་འབྲེལ་བའི་
ལུང་ལྟར་དགའ་བཟང་དོ་རྟེན་ལྟར་འཕྲོལ་ཞེས་པ་གསལ་བུ་མཚོན་གནད་བའི་གསལ་
རྒྱན་དཔོ་སྤུང་བྱུང་མང་དག་མཚེས། ལྷག་པར་དགྲུང་གསལ་ལྟར་གསུང་ལྟོང་
བཙལ་པའི་གསེར་མཚན་རྣམས་བཟང་བཟང་ལྟོ་བྱུང་། བཤད་རྒྱུད་ལེུ་
བཞེད་ལྟར་གྱི་གནས་ལྟར་སྤྱོད་པས་པའི་དུམ་ཏུ་སྦྱོར་བུ་བྱུང་བུ་ལྟོ་རྒྱུ་
དུང་པ་གནད་ཆེད་ལྟོ་སྦྱོག་སྤོང་པའི་ནད་མོ་མོ་བཞེད་ལྟར་པོ་ལ་གཤམ་པས་ལས་

མཚན་དེ་རྒྱལ་པ་རེ་རེ་བཞིན་གཏན་ལ་སའ་པ་སོགས་གཞན་པན་རྗེས་འཇིག་གི་
 རིག་པ་འདི་ཉིད་དར་རྒྱས་ཡུན་གནས་ཡོད་མྱོར་ལེགས་སྐྱེས་མང་དག་ཅིག་ལྟུང་
 བ་དང་། རྗེས་སོར་མི་དྲུག་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་དབར་འགལ་བ་ལྟར་
 ཉེ་སོག་ལྟུང་དུ་སེབ་པ་པ་སོགས་ཀྱི་གཟུང་སྐྱོན་ཡོད་པས་ད་ལྟོ་སོག་ལྟུང་དུ་གང་
 ཉིད་ཀྱི་བཅའ་སྲོལ་ཚོས་མང་སོར་བྱུང་བྱུང་གིང་སྐྱོན་གསལ་ཉ་ཅང་མེ། རྗེས་
 འཇིག་གི་སྐྱོབ་མ་སྐྱོན་རམས་པ་སྐོ་སྐོས་ཚོས་འཕེལ་སོགས་མང་པོ་སོན་ཉེ་འཕྲོ་
 བན་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་།

མཐར་དར་མོ་སྐྱོན་རམས་པ་སྐྱོ་མེ་ཁི་ཙམ་ལ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་མ་ཉིད་
 ལྱང་《བཅུན་ལེན་འཆི་གསོས་བདུན་ཚིའི་ཉིང་ཁྲ་འདོད་རྩན་དགའ་བསྐྱེད་
 མཚོང་བ་འཇུ་མ་སོར་ལོ་ལེ་ལང་མཚོད།》ཅེས་པའི་མཁུག་བྱང་དུ་དགྲུང་ལོ་
 འོན་གསུམ་ལ་སེབ་པ་ཞེས་འཚོད་པས་སལ་མེར་དགྲུང་ལོ་མཚོན་པོར་བཞུགས་
 པ་འདྲ།

དཀར་ཆེན་གྱི་མཚན་མོ་

ཆེན་མོ་པའི་རྒྱུ་ལྡན་པའི་ལྟུང་། 1

འགྲུབ་ཀྱི་ལྷན་པོ་དཔྱད་སྟེན་ལྟོགས་པའི་འགྲུབ་ལུགས་ཀྱི་མཚན་མོ། ལྷན་པོ་ལྟོགས་པའི་ལྟུང་ལྟོགས་ལོ།

རྒྱུ་ལྡན་པའི་ལྟུང་ལྟོགས་ལོ།	.....	3
ལྟུང་ལྟོགས་ལོ།	.....	5
ལྟུང་ལྟོགས་ལོ།	.....	40
ལྟུང་ལྟོགས་ལོ།	.....	66
ལྟུང་ལྟོགས་ལོ།	.....	66
ལྟུང་ལྟོགས་ལོ།	.....	67
ལྟུང་ལྟོགས་ལོ།	.....	71
ལྟུང་ལྟོགས་ལོ།	.....	73
ལྟུང་ལྟོགས་ལོ།	.....	73
ལྟུང་ལྟོགས་ལོ།	.....	81
ལྟུང་ལྟོགས་ལོ།	.....	81
ལྟུང་ལྟོགས་ལོ།	.....	82
ལྟུང་ལྟོགས་ལོ།	.....	82
ལྟུང་ལྟོགས་ལོ།	.....	83
ལྟུང་ལྟོགས་ལོ།	.....	87